

Overzicht activiteiten schrijfvaardigheid in SE
Deelnemers Schrijfproject 2019

School	Activiteiten	Opmerkingen
Caroline Hoogslag Gerrit Rietveld College Havo	Vierde klas havo: betoog, vijfde klas beschouwing. Per jaar één schrijftaak, zo opgenomen in het PTA. Verwerkingsopdrachten literatuur niet meegenomen. Combinatie lezen&schrijven/ H4 onderwerp literatuur, twee gelezen boeken: betoog; H5 onderwerp betrekking Nederlandse taal: beschouwing. Dit schooljaar hebben de leerlingen samen gekozen voor het onderwerp 'Nederlands als keuzevak'. Combinatie eigen bronnen/gegeven bronnen. Er wordt één periode (= 2,5 maand) aan de schrijftaak thuis en op school gewerkt. Het laatste deel, schrijfplan, concept, feedback, revisie en definitief werk wordt op school uitgevoerd. Dit jaar beginnen wordt de hele schrijftaal digitaal uitgevoerd met spellingscontrole. Graag willen we weten wat de ervaringen van de collega's zijn. We hebben namelijk de neiging om vooral bij maken van de definitieve versie te focussen op fraudebestrijding..... Beoordeling gebaseerd op rubric http://geppiebootsma.nl/wp-content/uploads/2016/05/7-boekje-Schrijven-van-1F-naar-4F.pdf Uiteindelijk beoordeelt de docent, gedurende het proces feedback docent en klasgenoten. De schrijfopdracht is complex én door de docent gestructureerd. De verschillende stappen van het schrijfproces zijn herkenbaar en worden meegenomen in de beoordeling. Weging cijfer PTA; geen herkansing.	
Anna Hermans Gymnasium Brederode Vwo	"boekrecensie, essay, beschouwing en betoog schrijven , drie schrijftaken in de bovenbouw , de laatste taak is gebaseerd op bronnen (betoog of beschouwing) De schrijftaak wordt in een aantal (8 of zo) voorbereid en de uiteindelijke taak kost anderhalf uur , getypt met wintoets dus zonder spellingcontrole De eigen docent beoordeelt. We beoordelen op formuleerfouten, spellingfouten, structuur en inhoud o.a."	
Greijdanus College Zwolle Margreeth Krommendijk Havo, vwo	havo: betoog en beschouwing; schrijfopdracht op basis van documap. vwo: betoog/beschouwing	

<p>Calvijn College Adriënne van de Vreede Havo, vwo</p>	<p>"</p> <p>Op het Calvijn College hechten we veel waarde aan schrijfvaardigheid en proberen we onze leerlingen zo goed mogelijk te trainen en klaar te maken voor hun uiteindelijke grote schrijftaak in de tweede toetsweek van het examenjaar. In de voorexamenjaren bereiden we de leerlingen voor door ze eerst in groepjes te laten schrijven. Per periode leveren de leerlingen (havo 4/vwo 4 en 5) een uiteenzetting, betoog of beschouwing in, afhankelijk wat er op dat moment aan de beurt is. Het betoog schrijven combineren we bijvoorbeeld standaard met debatteren.</p> <p>In het examenjaar schrijven de leerlingen individueel. De onderwerpen worden door de docent aangereikt, maar de leerling is altijd vrij zelf een passend onderwerp aan te dragen. Als de docent het onderwerp goedkeurt, schrijft de leerling daarover. Leerlingen moeten altijd eerst op zoek naar bronnen via bijv. Google Scholar en de krantenbank (LexisNexis). De minimale hoeveelheid is drie kwalitatieve bronnen per leerling als ze in groepjes schrijven. Als ze individueel schrijven moeten dat minimaal zes bronnen zijn.</p> <p>De lesverdeling is als volgt: de leerlingen krijgen in totaal vier uren per schrijftaak op school achter een computer of laptop. Ze hebben een oriëntatieles, een informatieverzamelles, een schrijfles en een revisieles. De revisie gaat volgens een door een van onze docenten ontwikkelde rubric. De lesgevende docent gebruikt dezelfde rubric uiteindelijk ook bij de beoordeling van de se-schrijftaak. Gedurende elk schooljaar beoordeelt de lesgevende docent minimaal één schrijftaak op deze manier, zodat de leerling weet wat het schrijfproduct waard is. Alle andere momenten dat de leerlingen schrijvenwerk inleveren, zijn het handelingsdelen in het pta die met een voldoende (of onvoldoende) worden afgesloten. Indien de leerling een onvoldoende haalt, zal hij/zij de opdracht opnieuw moeten inleveren totdat die wel voldoende is.</p> <p>Per tekstsoort wordt altijd eerst een introductieles gegeven met uitleg over de betreffende tekstsoort. Die PowerPoints zijn ingedeeld volgens de indeling van een tekst: inleiding, kern en slot. Aansluitend wordt nog iets verteld over tekststructuren die passen bij de behandelde tekstsoort. Leerlingen moeten meedoen door voorbeeldteksten te lezen en daar vragen over te beantwoorden. Door (goede) voorbeelden te laten zien, hopen we de leerlingen een eindje op weg te helpen. Tijdens het schrijven in de lessen, heeft de leerling de spellingcontrole aanstaan, gedurende het schoolexamen niet.</p> <p>De volledige beschrijving van het se-schrijfvaardigheid luidt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De schrijfpdracht wordt getoetst aan de hand van een documentatiemap die de leerling heeft aangelegd. 	
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - In de opdracht is het tekstdoel vermeld (betoon, beschouwing, uiteenzetting), de tekstsoort en het publiek. - Om de opdracht te maken moet de kandidaat alle handelingsdelen schrijfvaardigheid voldoende hebben afgerond. - De onderwerpen voor de schrijftoets worden ruim van tevoren bekend gemaakt door de docent. 	
Aventus Lyceum Annemieke de Roo Havo, vwo	<p>"Aventus Lyceum is een vavo-school. We moeten het dus doen met weinig tijd. Daarom in het se havo/vwo alleen een betoon en beschouwing. Te schrijven op basis van een door de leerling samengestelde documentatiemap.</p> <p>Leerlingen krijgen op de toets anderhalf tot twee uur om te schrijven (op school, op de computer, zonder spellingcontrole). De eigen docent kijkt na aan de hand van een beoordelingsformulier. Bij de voorbereidingen wordt gebruik gemaakt van peer-feedback.</p>	
Emelwerda college Mathilda Hoeksma Havo, Vwo	<p>Voorafgaand aan het SE voor havo en vwo wordt eerst een proefopdracht gemaakt in ongeveer zes lessen met feedbackrondes van zowel klasgenoten als de docent: leerlingen schrijven over een actueel onderwerp dat vastgesteld is door de vaksectie en ze krijgen daar bronnen bij (ongeveer vijf artikelen). Daarna volgt het SE Gedocumenteerd schrijven in de SE-week. Leerlingen krijgen drie klokuren om hun betoon/beschouwing/uiteenzetting te typen met spellingcontrole). Ze kunnen kiezen uit twee door de vaksectie vastgestelde onderwerpen (die hebben ze ruim van tevoren te horen gekregen, zodat ze zich thuis alvast kunnen voorbereiden) en krijgen hier minimaal vijf artikelen bij. Bij de vwo-leerlingen gaat het om een essay, bij de havo-leerling om een zakelijke tekst. Ook krijgen de leerlingen een blanco bouwplan, een controleblad en een handleiding over bronvermelding bij het SE. De opdrachten worden door de eigen docent beoordeeld. Bij twijfelgevallen wordt het werk ter beoordeling aan een collega voorgelegd. Een leerling mag op vwo-niveau niet meer dan 15 fouten in de spelling en grammatica hebben gemaakt (anders is het cijfer een 5 of lager), bij een havo-leerling ligt de norm bij 20 fouten.</p>	
KSE Margot van Houwelingen Havo, Vwo	<p>De lln schrijven in drie klokuren een betoon/beschouwing aan de hand van een aantal door ons geselecteerde bronnen die zij op het SE krijgen. De lln werken op school op een pc met MS-Word met alle voorzieningen. Aan de hand van een beoordelingsformulier (Havo: spelling 10, stijl 20, interpunctie 5, inhoud 50, structuur 15; vwo: spelling 10, stijl 20, interpunctie 5, inhoud 60, structuur 5; bij beide delen door 10 voor het cijfer), dat in het voorexamenjaar al is gedeeld met de lln,</p>	

	beoordeelt de vakdocent het werk. Bij twijfel legt een collega het werk aan de andere collega's voor. (De lln voeren in het voorexamenjaar een soortgelijke opdracht uit als in het examenjaar.)	
Kandinskycollege Twan Robben Havo, Vwo	<p>havo 5: 3 uur gedocumenteerd schrijven. leerlingen krijgen een map met onderwerp pas tijdens het toetsmoment en schrijven dan een beschouwing. Een beoordelaar.</p> <p>vwo 6: 1 project waarin leerlingen autobiografische teksten schrijven. 5 kleinere en 1 tekst met meer omvang. 1 beoordelaar met een rubric.</p> <p>/een zakelijke tekst die nav een voordracht geschreven wordt (beoordeling hetzelfde als hierboven)/ wereldliteratuurproject dat afgesloten wordt met essay. Is tevens voorbereiding op mondeling. Ook weer 1 beoordelaar met rubric. In VWO 6 geen groepsopdrachten. Is dit genoeg zo? Anders vul ik het aan. "</p>	
Cheider Frans Janssen Vmbo, Havo, Vwo	gedocumenteerd betoog, zelfgekozen onderwerp, 12 lesuren van 40 minuten, handgeschreven, beoordelingsaspecten volgens formulier door docent	Vmbo
Murmellius gymnasium Alkmaar Judith de Lang Vwo	<p>"Vooraf: geen enkele opdracht wordt op de computer gemaakt, alleen handgeschreven toetsen (met uitzondering van dyslecten en/of onleesbare handschriften). Woordenboek toegestaan, spellingcontrole computer toegestaan. Het nakijken van de opstellen is lastig en daarom wisselen we per docent zo'n vijf à tien opstellen uit met een collega.</p> <p>Klas 4 (nog geen SE) schrijven van een recensie, voorbereiding op een recensie over vier boeken. Ten tijde van de toets krijgt de leerling te horen over welke boek de recensie moet gaan. Hulpmiddelen: roman en woordenboek en voorbereiding thuis gedaan. Oefenrecensie geschreven vooraf aan toets met feedback (soms ook van klasgenoten). Voorbereiding: analyse maken van een eerste roman van de leeslijst, volgens een uitgebreid format met daarin de klassieke begrippen van verhaalanalyse. Ook voorbereiding door bespreken romanfragmenten in de les (afhankelijk van de docent).</p> <p>Vanaf klas 5 SE.</p> <p>Klas 5: schrijven recensie (zie boven, nu voorbereiden op recensie over vijf boeken, ter plekke wordt de keus van de docent bekend gemaakt).</p> <p>- Opstel schrijven van minimaal 650 woorden. De onderwerpen worden van tevoren bekend gemaakt; bronnen zoeken en verwerken gebeurt deels in de les, deels thuis. De opdracht bestaat uit uitgebreide omschrijvingen van het onderwerp (zo'n tien actuele onderwerpen) plus opdracht daar</p>	

	<p>een betoog of beschouwing over te schrijven. Enkele opdrachten zijn fictieopdrachten, naar aanleiding van een gedicht of citaat. Opstellen worden voorafgegaan door een oefenopstel dat uitgebreid wordt becommentarieerd door docent, soms ook peer review. Feedback docent wordt verwerkt tot verslagje door leerling plus extra deelschrijftaak (afhankelijk van docent).</p> <p>Klas 6: schrijven opstel zoals hierboven. De lengte verschilt, nu 50 woorden meer gevraagd en de wijze van nakijken is strenger. Oefenopstel voorafgaand aan de toets, vaak met peer review en feedback docent.</p> <p>"</p>	
<p>Openbaar Lyceum Zeist Rinke Klouwen Havo, Vwo</p>	<p>"Als SE dienen de leerlingen een betoog, uiteenzetting of beschouwing te schrijven. De leerlingen kunnen kiezen uit twee onderwerpen. Zij krijgen daartoe twee setjes met verschillende bronnen die ze moeten verwerken. De leerlingen krijgen 3 uur de tijd voor de schrijfopdracht. Het verbeteren van een eerder geschreven tekst (schrijfdossier) kan een procespunt opleveren (10 van de 100 punten). De opdracht wordt op de pc gemaakt en de spellingscontrole staat aan. Het onderdeel spelling levert/kost maximaal 15 punten van de 100.</p> <p>De docent kijkt zijn eigen leerlingen na. Over 'probleemgevallen' is altijd overleg. "</p>	
<p>NSG Groenewoud Nijmegen Sarah Mulders Havo</p>	<p>"Havo 4: drie schrijftaken in het SE (gezamenlijk gewicht 5%)</p> <p>1. Leesautobiografie. Het onderwerp is niet vrij, de leerling gebruikt geen bronnen (m.u.v. een 'verplicht' gesprekje met ouders). De leerling krijgt hiervoor 4 lesuren (160 minuten) en kan thuis verder werken. Deze opdracht wordt getypt, met spellingcontrole (meestal van Google omdat veel van onze leerlingen op een Chromebook werken). De opdracht wordt beoordeeld op inhoud, opbouw, originaliteit en taalverzorging (0,1 aftrekpunt per fout met een maximum van 2,0 aftrekpunt). De opdracht wordt eerst beoordeeld door medeleerlingen in een peerfeedbackronde m.b.v. Peergrade en daarna ingeleverd bij de docent die een cijfer toekent dat 1x meetelt voor het eerste rapport.</p> <p>2. Imaginair reisverhaal. In het kader van een project 'Verlichting' maken leerlingen kennis met het imaginair reisverhaal. Ze schrijven daarna zelf een dergelijk verhaal (omvang rond de 500 woorden, meer mag). Het onderwerp is vrij, de leerling gebruikt geen bronnen. De leerling krijgt hiervoor 2 lesuren (80 minuten) en kan thuis verder werken. Deze opdracht wordt getypt, met spellingcontrole. De opdracht wordt niet beoordeeld met een cijfer, maar maakt deel uit van het schrijfdossier waarvoor leerlingen aan het eind van het jaar een SE-cijfer voor krijgen. De opdracht wordt beoordeeld door medeleerlingen in een peerfeedbackronde m.b.v. een papieren beoordelingsformulier en daarna herschreven voor het schrijfdossier.</p> <p>3. Motivatiebrief. In het kader van een LOB-project waar leerlingen een dagdeel stage lopen bij een bedrijf dat ze zelf gekozen hebben, schrijven ze een motivatiebrief voor deze stage. Het onderwerp</p>	

	<p>ligt dus vast, sommige leerlingen gebruiken bronnen zoals achtergrondinformatie over hun stagebedrijf. De leerling krijgt hiervoor 2 lesuren (80 minuten) en kan thuis verder werken. Deze opdracht wordt getypt, met spellingcontrole. De opdracht wordt niet beoordeeld met een cijfer, maar maakt deel uit van het schrijfdossier waarvoor leerlingen aan het eind van het jaar een SE-cijfer voor krijgen. De opdracht wordt beoordeeld door medeleerlingen in een peerfeedbackronde m.b.v. een papieren beoordelingsformulier en daarna herschreven voor het schrijfdossier. De herschreven versie leveren ze ook in bij hun stage. De bedoeling is dat leerlingen ook daarop feedback ontvangen, maar dat kwam afgelopen jaar helaas niet goed van de grond.</p> <p>Het geheel van deze drie opdrachten (eerste versie, beoordeling en herschreven versie vormt het leesdossier waarvoor leerlingen een SE-cijfer krijgen. Hierbij wordt met name het proces beoordeeld en niet zozeer het eindresultaat.</p> <p>Havo 5: één schrijftaak in het SE (gewicht 22%)</p> <p>Het genre is gedocumenteerd schrijven (betoon of beschouwing). Het onderwerp is een keuze uit vijf of zes onderwerpen die geïntroduceerd worden aan de hand van een artikel, waar leerlingen zelf aanvullende informatie bij moeten zoeken. Het minimum aantal bronnen is drie. Tijdens het schoolexamen hoort de leerling of er een beschouwing of betoon geschreven dient te worden. Het SE duurt drie toetsuren (150 minuten). De toets wordt met de hand geschreven, dus zonder spellingcontrole. De opdracht wordt beoordeeld op inhoud, opbouw, originaliteit en taalverzorging (0,1 aftrekpunt per fout met een maximum van 2,0 aftrekpunt). De opdracht wordt beoordeeld door de eigen docent. Bij twijfel kan er gevraagd worden om een collega van een parallelklas een tweede beoordeling uit te voeren, maar dat gebeurt vanwege de tijds- en werkdruk maar zelden."</p>	
<p>Elde College Caren van der Meijs Havo</p>	<p>"Havo4</p> <p>‘Op de stoel van de schrijver’ = creatief schrijven</p> <p>Leerlingen gaan aan de hand van de theorie van verhaalanalyse zelf een verhaal schrijven.</p> <p>Totaalopdracht bestaat uit vier deelopdrachten: personage – ruimte / tijd – verhaal schrijven – verhaalanalyse.</p> <p>Leerling bepaalt zelf waarover hij / zij schrijft.</p> <p>Als een leerling doorwerkt tijdens de les kan alles tijdens de les uitgevoerd worden.</p> <p>Alle opdrachten worden getypt en digitaal ingeleverd.</p> <p>Controle / beoordeling door docent. Niet standaard tussentijdse feedback = alleen als leerling vragen stelt of als docent iets opvalt tijdens de les.</p>	

	<p>‘Project krant’ = schrijven van verschillende tekstsoorten</p> <p>Leerlingen schrijven een nieuwsbericht, reportage, achtergrondartikel en recensie. Daarna stellen ze in groepjes een krant samen.</p> <p>Leerling heeft beperkte keuzevrijheid als het gaat waarover hij / zij gaat schrijven.</p> <p>Nieuwsbericht: leerlingen krijgen een lijstje met onderwerpen waaruit ze mogen kiezen.</p> <p>Reportage: leerlingen schrijven een reportage over een onderdeel van hun internationaliseringsweek.</p> <p>Achtergrondartikel: leerlingen schrijven een achtergrondartikel bij hun nieuwsbericht.</p> <p>Recensie: leerlingen schrijven een recensie over het boek dat ze voor hun lijst hebben gelezen.</p> <p>Leerlingen kunnen het meeste werk tijdens de les afhebben; eventueel thuis afwerken.</p> <p>Tijdens het proces wordt een van de ingeleverde werken uitgebreid van feedback voorzien door de docent. Leerlingen mogen zelf kiezen welk stuk uitgebreid beoordeeld moet worden.</p> <p>Leerlingen krijgen een beoordeling voor de door hen geschreven stukken en voor de krant die ze als groep hebben samengesteld. Deze twee samen vormen het eindcijfer.</p> <p>Alles wordt getypt en digitaal aangeleverd door de leerlingen.</p> <p>Havo5</p> <p>Betoog of beschouwing schrijven</p> <p>Deze module gaan we voor dit schooljaar opnieuw ontwikkelen. Hieronder volgt de opzet zoals we die de afgelopen jaren hebben gehanteerd.</p> <p>Als voorbereiding wordt de theorie over een betoog / beschouwing behandeld en maken leerlingen een aantal opdrachten.</p> <p>Daarna kiezen leerlingen uit een aantal onderwerpen het onderwerp waarover ze hun betoog of beschouwing (mogen ze zelf kiezen) willen gaan schrijven.</p> <p>Bij elk van de onderwerpen waaruit gekozen kan worden, wordt een aantal artikelen beschikbaar gesteld. Zelf zoekt een leerling ook een aantal artikelen. Van elk van deze artikelen maakt de leerling een samenvatting. Deze samenvatting mag gebruikt worden tijdens het SE schrijfvaardigheid (en dus niet de artikelen zelf!).</p> <p>De ingeleverde (getypte) samenvattingen vormen het bronmateriaal voor tijdens het SE.</p> <p>Leerlingen maken dit SE op de computer.</p> <p>Ook spelling en formuleren maakt onderdeel uit van de beoordeling.</p> <p>Het SE wordt beoordeeld door de eigen docent.</p> <p>"</p>	
--	---	--

Stedelijk Gymnasium Den Bosch Lislore van Ockenburg Vwo	<p>"In klas 5 laten we de leerlingen op basis van drie zelfgekozen romans en poëzie (binnen één thema) een beschouwing of betoog schrijven. Romans en gedichten dienen dan als 'documentatie'.</p> <p>Leerlingen zijn hier op school ongeveer 16 lesuren mee bezig en ze lezen thuis. Ze schrijven een oefentekst in TiO en kunnen met een tekstanalyse-instrument (tekstweger) de kwaliteit van hun tekst beoordelen en ze kunnen peer feedback vragen. Ze typen de uiteindelijke tekst, met spellingscorrectie. De teksten worden analytisch beoordeeld door de eigen docent.</p> <p>In klas 6 stelen de leerlingen een dossier samen over een bepaald thema binnen de website van Taalcanon (8 bronnen). Op basis van hun documentatie schrijven ze een essay. Ze zijn hier op school ongeveer 6 lesuren mee bezig. Ze krijgen voorbeeldteksten van verschillende kwaliteit te zien en een rubric waarin ze kunnen zien op welke aspecten de analytische beoordeling door de eigen docent plaatsvindt. Ze typen de uiteindelijke tekst met spellingscorrectie."</p>	
Piter Jelles Anke van Oosterhout Havo, Vwo	<p>uiteenzetting, beschouwing, betoog. Veelal zelf onderwerp laten kiezen. Soms thuis schrijven, soms in toetsvorm schrijven. Zelf bronnen zoeken. Leerlingen mogen teksten typen (niet schrijven). Leerlingen vragen altijd feedback op hun teksten. Er is één beoordelaar met een vooraf gepresenteerde rubric. Spelling wordt meegenomen in de schrijftaken.</p>	
Revis Lyceum Doorn Riek Hazenbosch Vmbo, Havo, Vwo	<p>Vmbo schrijft een sollicitatiebrief, havo schrijft een betoog of beschouwing en vwo schrijft een essay. Havo en vwo maken gebruik van bronnen. Havo en vwo mag kiezen uit drie onderwerpen die een week van te voren of twee weken van te voren bekend gemaakt worden. Op school moet het product geschreven worden. We spreken met elkaar richtlijnen af en kijken daar op na. Elke docent kijkt zijn/haar eigen leerlingen na.</p>	Vmbo
Sint Bonifatiuscollege Utrecht Karin Echten Havo, Vwo	<p>"Voorafgaand aan alle onderstaande toetsen worden uiteraard kleinere schrijfoopdrachten (bv. schema's ontwerpen), oefenbetogen, oefenrecensies en oefenessays geschreven waarvan de eerste stadia door leerlingen worden nagekeken en het laatste stadium door de docent. Die oefenteksten worden deels op school en deels thuis gemaakt. Getypt is dan ook toegestaan, met spellingcontrole. Eén oefenopdracht is steeds verplicht, meerdere oefenopdrachten maken en inleveren om na te laten kijken is toegestaan.</p> <p>Voor alle onderstaande toetsen geldt: op school, handgeschreven, een woordenboek is toegestaan, worden nagekeken door eigen docent, leerling mag vragen om een tweede correctie, nieuwe toetscijfer wordt in dat geval het gemiddelde cijfer van de twee correcties.</p> <p>4H: betoog op basis van gegeven informatie, vier keuzemogelijkheden, 120 minuten / recensie over één van de vijf gelezen romans, docent kiest over welke roman de recensie gaat, 90 minuten</p>	

	<p>5H: betoog op basis van gegeven informatie, vier keuzemogelijkheden, 120 minuten</p> <p>4V: recensie over roman 4, 45 minuten / essay over (een door de docent gemaakte keuze uit) de vijf gelezen romans over door de docent aangewezen aspecten, vooraf ingeleverde citaten zijn toegestaan, 90 minuten</p> <p>5V: betoog op basis van gegeven informatie, vier keuzemogelijkheden, 120 minuten</p> <p>6V: betoog op basis van gegeven informatie, vier keuzemogelijkheden, 120 minuten / essay over de drie op onderwerp gelezen romans , vooraf ingeleverde citaten moeten verplicht verwerkt worden, 120 minuten</p> <p>"</p>	
Veenlanden College Marlou Lutkemeijer Havo, Vwo	<p>"Leerlingen kunnen kiezen uit een uiteenzetting, een beschouwing of betoog. Ze schrijven op basis van bronnen die ze aangereikt krijgen. Het betreft actuele onderwerpen.</p> <p>Er staat 3 klokuren voor het SE. Het SE wordt op school gemaakt op een laptop. De spellingscontrole staat aan. Het SE telt 20% mee. Dit is het enige SE voor schrijfvaardigheid zowel voor de havo als vwo. De desbetreffende docenten van de klas hebben een beoordelingsformulier om zo objectief mogelijk te kunnen beoordelen. "</p>	
Het Koning Willem II College Tom Borsten Havo	<p>"1 schrijftaak (beschouwing schrijven)</p> <p>+/- 12 lessen op school, ook thuiswerk, 1 toetsmoment (2 uur)</p> <p>Leerlingen kiezen zelf een maatschappelijk onderwerp en kiezen daarbij een passend leesboek. Ze formuleren later een maatschappelijk vraagstuk. Ze bereiden in de lessen een schrijfplan voor en schrijven een inleiding. Ze selecteren zelf hun bronnen. De docent doet voor en geeft feedback. In de toetsweek schrijven ze in het computerlokaal een beschouwing. De docent beoordeelt deze beschouwing. Vervolgens herschrijft de leerling (een deel van) deze beschouwing. De leerlingen krijgen punten voor de beschouwing, maar ook voor het proces voor en na het schrijven van de beschouwing. De docent beoordeelt aan de hand van een beoordelingsmodel de producten van de leerlingen uit zijn klas. "</p>	
Kralingen Lyceum Ariane Linnert Havo, vwo	<p>In elke jaarlaag in de bovenbouw schrijven onze leerlingen één groot product gedocumenteerd schrijven, in de klassen 4 over een gegeven onderwerp/ gegeven bronnen, in de klassen 5 over een eigen onderwerp en m.b.v. door henzelf verzamelde bronnen, in de klassen 6 gekoppeld aan taalbeschouwing/litlab. Dit doen ze via een vast format in 4 rondes.</p> <p>Ronde 1: documap + bouwplan</p> <p>Ronde 2: Individueel schrijfproduct</p> <p>Ronde 3: Groepsproduct obv feedback</p>	Zie bijlages in de map project schrijfvaardigheid in Google Drive

	<p>Ronde 4: SE Schrijfopdracht voor cijfer</p> <p>Ter info voeg ik een voorbeeld van een dergelijke opdracht toe.</p> <p>Deze opdracht beslaat 1 lesperiode, 1 lesuur per week. De leerlingen werken zelfstandig of in groepen in het OLC met spellingscontrole. Elke ronde geven de leerlingen elkaar feedback en ook de docent geeft feedback. Het groepsproduct wordt becijferd als dossiercijfer, de leerlingen zijn medebeoordelaars. Het eindproduct telt als SE-cijfer. De leerlingen werken dus voornamelijk op school, maar kunnen thuis zelfstandig verder werken. Het beoordelingsmodel is een rubric, altijd vergelijkbaar met die in de bijgevoegde opdracht. Daarnaast maken de leerlingen per leerjaar 4 tot 6 kleine tot middelgrote schrijftaken die gekoppeld zijn aan literatuur (zie bijgevoegd literatuuurdossier/ bijgevoegde schrijfopdrachten) én 2 tot 4 praktijkopdrachten uit NieuwNederlands 6. Voor deze opdrachten wordt steeds één lesuur beschikbaar gesteld. Leerlingen kunnen de opdrachten evt. thuis afronden. Bijgevoegde jaaroverzichten geven inzicht in het totale geheel van schrijftaken.</p>	
<p>Bertrand Russell College Sabine van den Berg Havo, Vwo</p>	heb nog geen ervaring hiermee	